

A „GEODÉZIA – GAZDASÁG – INFORMATIKA” ELNEVEZÉSŰ KONFERENCIÁRÓL

2004 novemberében (november 3–4.) figyelemre méltó tanácskozás volt Budapesten a Szabadság-hegyen található Agro Hotelben. A konferencia szervezői (Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság–MFTTT és a Magyar Földmérő és Térképész Vállalkozók Egyesülete–MFTVE) alkalmat kívántak nyújtani arra, hogy találkozzanak a földügy-térképészet, a felmérési munkákat végrehajtó vállalkozások képviselői és a geodéziai tevékenység felhasználói. Szakmai értelemben az volt a tanácskozás célja, hogy a napjainkat jellemző jelentős felmérési, ingat-

lesztéspolitikáért felelős elnökhelyettese. Az NFH elnökhelyettese – váratlan elfoglaltsága miatti – távollmaradása okán ezt a feladatot is Apagyi Géza, az MFTTT elnöke látta el; beleértve a nyitó ülészak elnöki teendőit is.

Sajnos a nehézséget még az is tetézte, hogy a programban szereplő „E-Magyarország” c. nyitó előadás előadója, Mohácsi Béla, az IHM helyettes államtitkára sem tudott megjelenni. Az őt helyettesítő Rebényi Gábor előadására az Apagyi Géza levezető elnök által megtartott első plenáris előadás után került sor.

Ugyanakkor az is megállapítható, hogy ezek a kezdeti nehézségek érdemben nem befolyásolták a konferencia munkáját, sőt bizonyos értelemben nagyobb

A nyitó ülés elnöksége: középen Apagyi Géza FVM FTF főosztályvezető, tőle balra dr. Gross Miklós, az Eurosense Kft. ügyvezető igazgatója; jobbra Rebényi Gábor (IHM)*

lan-nyilvántartási feladatokkal összefüggő kérdések megvitatásánál hangsúlyos szempont legyen a hazai információs társadalom megvalósításában a geodéziának a „gazdaságot”, a gazdaság-fejlesztést támogató szerepe és az ebből fakadó kihívások.

A fenti törekvésekre tekintettel vállalta el dr. Baráth Etele tárca nélküli miniszter a konferencia fővédnöki szerepét; és nyitotta volna meg a konferenciát dr. Halm Tamás, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal (NFH) fej-

tér nyílt mind Apagyi Gézának, mind pedig dr. Gross Miklósnak előadásai részletesebb kifejtésére és illesztésére. (Az előadások ismertetése előtt azonban szeretnénk még néhány – ilyenkor szokásos – tájékoztatást adni; beleértve a konferencia statisztikai jellemzőit is.)

Mint már említettük, a novemberben megtartott konferenciát az MFTTT és az MFTVE közösen szervezte. A tanácskozás főszervezője Szabó Béla, az MFTTT Felügyelő Bizottságának elnöke volt.

A másfélnapos konferencia (csütörtök és péntek délutánig) feltételei: konferencia-terem, szálláshelyek az ezt megelőző hasonló rendezvényeknél is kedvezőbbek voltak. A tanácskozás résztvevőinek száma 177 fő volt; az elhangzott előadások száma pedig 30.

* Fotó: Pálinkás László

** Fotó: Hodobay-Böröcz András

A résztvevők összetétele a következő volt.

A 177 résztvevőből 99-et a vállalkozások képviselői tettek ki (ezen belül azonban a domináns résztvevők a Geodézia Rt. és a Pécsi Geodéziai Kft. munkatársai voltak (összesen 25 fő).

A megyei és körzeti földhivatalokat 25 szakember képviselte.

Hallgatóság*

Az FVM FTF, a FÖMI és az NKP Kht. delegáltjainak együttes száma 15 volt.

A más ágazatok (főhatóságok és intézeteik) résztvevőinek száma 11 volt. Ezen belül külön figyelmet érdemelnek a vízügyi terület és részben az áramszolgáltató cégek.

A katonai térképészetet (a kapcsolódó intézményekkel együtt) hat résztvevő képviselte.

Örvendetes, hogy a résztvevők között öt fő közvetlenül a helyhatóságoktól érkezett.

Az egyéb intézmények (cégek) résztvevőinek száma 16 volt.

A tanácskozáshoz kapcsolódó, termék-, illetve műszer-kiállítók száma tíz körül volt (Geodézia Rt., FÖMI, NKP Kht., Varinex Info Rt., Sokkia, Datakart, Geonet 2000, Geopro, HungaroCad stb.).

A tanácskozás első napjának estjén jó hangulatú (zenével is „erősen” támogatott) fogadásra is sor került.

Az egyes ülészakok levezető elnöki teendőit a következők látták el.

Az első, nyitó-ülészak elnöke (amint már említettük) Apagyi Géza volt.

Az első ülészak után (12.00–12.30) történt meg a kiállítás megnyitása, amelyet Nagy István, az MFTVE elnöke nyitott meg. Ugyancsak ő látta el a második (délelőtti) ülészak levezetését is.

Bevezető szavaiban a következőket mondta. Az MFTVE megalakulása előtt (1996) nem volt a vállalkozók számára megfelelő szakmai fórum. (Az Egyesü-

Apagyi Géza előadását tartja*

let első elnöke dr. Gross Miklós volt.) Vázolta az Egyesület céljait (feladatait): együttműködés, tájékoztatás, érdekképviselet, szakmai javaslatok stb.

Kiemelte, hogy az MFTVE jogi személyiségű vállalkozások egyesülete, amelynek legfőbb vezető testülete a közgyűlés. Az elnökség öt tagból áll. Az elnökséget öt évre, az elnököt pedig évente választják. Az Elnökörségi Bizottság háromtagú. Az elnök Nagy István.

Dr. Gross Miklós: a 3D térinformatikáról*

Az elnökségi tagok: Biró Gyula, Fülöp Ferenc, Holéczy Ernő és Várnai György. Az Egyesület anyagi forrásai: tagsági díj és támogatások.

A konferencia első napjának délutánján ugyancsak két ülészak volt; az első Farkas Imre, az MFTVE főtákará, a másodikat pedig Holéczy Ernő, az Egyesület elnökségi tagja vezette.

Ugyanaznap este (19.00–22.00) a baráti találkozó következett (állófogadás és asztalok); ugyanakkor „bő teríték”, változatos italok és modern zene; énekszár-

mokkal. A vendégeket Szabó Béla, a konferencia szervezője üdvözölte, majd ehhez mások is csatlakoztak. A „közös” szervezésnek megfelelően a résztvevők hiányolhatták az MFTTT prominens képviselőjének köszöntését. De az MFTTT és az MFTVE rendszeres együttműködése során ezek az apró zökkenések bizonyára kiküszöbölődnek.

A tanácskozás második napján (nov. 5.) még további két ülészak következett. Az elsőt Uzsoki Zoltán, az MFTTT főtitkárhelyettese, a második (egyúttal záró) ülészakot pedig Farkas Imre, az MFTVE főtitkára vezette. Egyúttal ő vállalkozott a konferencia munkájának rövid értékelésére is, amely kb. 14.00 óraker fejeződött be.

A továbbiakban (erős tömörítéssel) ismertetjük az elhangzott előadásokat.

Apagyí Géza (FVM FTF főosztályvezető) „A földügy, térképészet helyzete és időszerű feladatai” címmel

Rebényi
Gábor az
E-Magyar-
országról*

megtartott közel háromnegyed órás előadása – a már ismertetett okok miatt – végül nyitó előadássá vált. Ennek keretében kiemelte, hogy itt lényegében egy találkozó zajlik egyrészt a földügy, másrészt pedig a felhasználók (vállalkozók) között.

Áttekintette a földügy (és ezzel összefüggésben az „állami földmérés”) szervezetét (polgári és katonai), kiemelte, hogy a földügy területén dolgozók száma mára mintegy 5000 fő. Az állomány szakmai felkészültsége jelentősen nőtt, és ebben nagy segítséget nyújtott a székesfehérvári Geoinformatikai Főiskolai Kar; különös figyelemmel a közelmúltban megkezdődött ingatlan-nyilvántartási szervező szak beindulására is. Múltatta a FÖMI felelősségteljes és eredményes szerepét, mind a fejlesztések, mind pedig a szakmai feladatok területén; továbbá kiemelte a földhivatalok munkájának jelentőségét.

Közönség*

A kiállítás megnyitója (Nagy István, az MFTVE elnöke)*

Részlet a kiállításról*

Felhívta a figyelmet arra, hogy a földügy területén működő gazdasági szervezetek köre: NKP Kht. (100 %-ig állami tulajdonban), Geodézia Rt. (100 %-ig állami tulajdonban), Pécsi Geodéziai és Térképészeti Kft. kibővült a CELK Kht.-val.

Csoportosítva bemutatta a földügy hatósági (nyilvántartási, adatszolgáltatási és szakfelügyeleti) feladatait, az állami, de nem hatósági feladatokat (pl. földhivatali számítógépes funkciók, légifényképezés, távérzékelés; továbbá a „delegált” feladatokat (MEPAR) és a kutatás-fejlesztés (K+F) tevékenységet.

A földügy (K+F) feladatai között kiemelte az ingatlan-nyilvántartási szoftver-fejlesztéseket, a DAT (GIS,

LIS) munkálatokat, az űrgeodézia és GPS fejlesztéseket, a távérzékelést és az „értéknövel” termékek előállításának és szolgáltatásának jelentőségét.

Áttekintette a földügy jelentősebb aktuális programjait: nemzeti téradat-infrastruktúra, alaphálózatok,

Nagy István levezető elnök és az előadók balról jobbra: dr. Mihály Szabolcs FÖMI főigazgató, Simon Sándor NKP Kht. igazgató, Tóth Sándor FVM FTF vezető főtanácsos, Holéczy Ernő MFTVE elnökségi tag*

GPS permanens állomások, NKP (DAT, KÜVET, BEVET). Ennek keretében utalt arra, hogy 2008-tól újra indul a DAT, továbbá, hogy az MTP (Magyar Topográfiai Program) forrásai egyelőre még bizonytalanok.

A jogszabály előkészítés területén a következők vannak napirenden:

- a földtörvény módosítása,
- a birtokrendezési stratégia kialakítása,
- az ingatlan-nyilvántartási törvény módosítása,
- kormányrendelet előkészítése a részarány-tulajdonok megosztásának végrehajtási szabályozásaként.

Az operatív teendők között a következők hangzottak el:

- a díjzabások aktualizálása (piacosítás),
- az ingatlan-nyilvántartás színvonalának emelése (lásd az IM és a bírósági törekvésekkel szembeni FVM álláspontot is),

- az ügyirathátralék felszámolása,
- a TAKARNET szolgáltatások bővítése.

Az előadó a földügy – ezen belül az ingatlan-nyilvántartási tevékenység és szolgáltatás –, továbbá a MEPAR tevékenység mértékét és a vele járó nehézségeket ábrák/grafikonok segítségével is érzékeltette. Ezekből néhány példa:

- az ügyiratforgalom az 1986. évi 500 000 db/évről 2004-re kb. 5 millió/év lett,
- az ügyirathátralék felszámolása 2004. végére várható,
- a TAKAROS és TAKARNET várható hatásai,
- az ügyfélbarát-szolgáltatás kiszélesítése,
- a MEPAR blokkrendszer, ezen belül a fotogrammetria és az ortofotók nyújtotta előnyök.

A magyar földügy nemzetközi kapcsolatai területén felsorolta a legfontosabb nemzetközi szervezeteket: FIG, IAG, ISPRS, ICA, EARSel, UNIGIS, UN-WLPA stb.

Befejezéséppen az előadó a jövő hangsúlyos feladatai közül a következőket ismételt kiemelte:

- DATView, DAT és vektoros megoldások,
- térképszolgáltatás a TAKARNET révén,
- a földhivatali számítógépes hálózat szinten tartása, fejlesztése,
- az osztatlan közös területek megosztásának földhivatali vonzatai.

Dr. Mihály Szabolcs: a vonatkozó alapszabályokról*

Mint már említettük, a nyitó ülés első tervezett előadása (Mohácsi Béla: „E-Magyarország”) elmaradt, illetve azt Rebényi Gábor tartotta meg. A 15 perces előadás során a beugró előadó vázlatos képet adott az „Elektronikus Magyarországról”, amely azonban magán viselte az idő- és felkészülés hiányának szá-

Holéczy Ernő (Pannon Geodézia Kft.)*

Szabó József (Geonet 2000 Kft.)*

Bemutató és az érdeklődők*

mos jegyét. Az előadás keretében tárgyalta: az EU és Magyarország relációit, a Magyar Információs Társadalom Stratégiáját (MITS), az Információs Társadalom szerepét.

A MITS főbb területei közül említette a jogi/társadalmi környezetet, az infrastruktúrát, a tartalmat, a digitális műveltséget, a tudást (K+F) és az esélyegyenlőséget.

A hallgatóság egy része*

Vázlatos képet adott a 13 fő fejlesztési irányról, a hálózati infrastruktúráról, a közhálóhoz való hozzáférésekről, a Sulinet Express programról. A program szerint 2005-ben 2700 db/Magyarország a hozzáférés igénye. A pályázatok tervezett forrásai: hazai támogatás, NFT (Nemzeti Fejlesztési Terv), GVOP.

A GVOP mögötti lehetőségek:

- beruházások (önkormányzati),
- vállalati fejlesztések,
- K+F+innováció.

Az összes forrás becsült értéke kb. 35 milliárd forint/2004–2006.

Befejezésül a résztvevők néhány pályázattal (mint példák) is megismerkedhettek; pl. szélessávú Internet-infrastruktúra kiépítése.

A nyitó ülészak harmadik (befejező) előadását dr. Gross Miklós tartotta. Előadásának címe a következő

volt: „A korszerű 3D térinformatika a felhasználók szolgálatában”.

Az előadás során a hallgatóság egy jól felépített, didaktikailag a hallgatóság felkészültségét is figyelembe vevő előadást hallhatott. Az előadás mottóját a következőképpen fogalmazta meg: „Miben áll a korszakváltás a felmérés-térképezés területén? Ennek során tárgyalta szakterületünk céljait (információ-gyűjtés, -tárolás és -szolgáltatás), azaz a környezet valóság-hű és használható bemutatása. Utalt arra, hogy ez korábban rajz/térképen, papír-alapon történt. Ezt a funkciót könnyebbé tették a számítógépek, a digitális információk és a számítógépes grafika.

Tóth Sándor NKP-eredményekről számolbe*

Dr. Latkóczy Olga (FVM FTF osztályvezető)*

A térinformatika, a környezet elemeinek és az ahhoz tartozó entitásoknak (jellemző tulajdonságoknak) helyhez kötött térbeli ábrázolása korszerű digitális technikával.

Tárgyalta az előadó a 2D, a (2+1)D és a 3D rendszerek különbözőségeit. Vázolta a 3D térinformatika fő elemeit:

- 3D vektor-modell,
- topológiai információk és
- felületi (felszíni) adatok,
- magasság-modell (több rendszer),
- a raszteres és vektoros állomány különbözősége.

Ismertette, hogy a magassági modell előállítható digitális fotogrammetriával és lézer-szkeneléssel. A felületi adatok előállítására jó lehetőséget nyújtanak az ortofotók. Példákat mutatott be az adatok (információk) integrálására. Érintette, és anyagot mutatott be a fotorealisztikus modellalkotásra: Pozsonyi-vár, valósídejű alkalmazás (TERREX) stb.

A délután első előadását dr. Mihály Szabolcs, a FÖMI főigazgatója tartotta. Az előadás címe: „Vonatkozási alapadataink a nemzeti és európai téradat-infrastruktúrában”.

Az előadás keretében a szerző arra vállalkozott, hogy a rendelkezésre álló mintegy fél óra alatt egyrészt csokorba szedve bemutassa a magyar földügy és térképészet területén tapasztalható sokirányú és jó ütemben folyó fejlesztéseket (azok fő irányait). Másrészt felhasználta az alkalmat arra is, hogy a földügy intézményeitől távolabb működő vállalkozások, cégek

Simon Sándor (NKP Kht. igazgató)**

Farkas Imre (Geodéziai Rt. vezérigazgató-helyettes)*

és felhasználók nagy számú képviselőinek bemutassa a folyamatban lévő fejlesztések célját és annak várható kedvező hatását.

Ezt a széles körű programcsomagot csak úgy volt lehetséges hatékonyan ismertetni, hogy a teljes anyag (háttérként) a kivetítő révén megjelent. Így az előadónak már csak az volt a feladata, hogy a legfontosabb elemeket kiemelje, hangsúlyozza, amely végül is jól sikerült.

Részlet a kiállításról*

Az előadás keretében a – témába még kevésbé beavatott – hallgatók is a következő főbb fejlesztési feladatokkal és azok legfontosabb jellemzőivel ismerkedhettek meg.

1. A térinformációs rendszerek fogalma, szerepe és a velük szemben támasztott követelmények.

Forrainé Hernádi Veronika (ÁKMI osztályvezető)*

Horkai András (OKTVF főosztályvezető-helyettes)*

2. A téradat-infrastruktúra elemei.
3. A térinformatikai vonatkozású európai kezdeményezések.
4. Térinformatikai adatok (alapadatkörök és maguk az adatok).
5. A rendszerek térbeli referencia-alapjai és az ezekhez szükséges alapadatok (vetület, magassági rendszer, 3D hálózatok stb.) és a rendszer keretelemei (HD-72, EOVS stb.).
6. Az OGPSH adatbázisa.

Csanaki Edina (E-ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Rt., csoportvezető)*

Vámos Attila: (E-ON Tiszántúli Áramszolgáltató Rt.)*

7. A közvetlen (on line) szolgáltatások.
8. A GPS-hálózat és az EUPOS-terv.
9. Térképi adatok (digitális topográfiai térképek, digitális terepmodell, és kataszteri térképek).
10. Az állami topográfiai térképek és annak változatai.
11. Űr- és légifelvételek és ezek szolgáltatása.

12. Magyarország nagyfelbontású digitális ortofotó-anyaga, MADOP.

A továbbiakban – a felsorolás folytatása helyett – inkább az egyes témák főbb elemeit, jelentőségét emeljük ki.

A MEPAR-ral kapcsolatban kiemelte az 1:10 000 méretarányú ortofotón alapuló fizikai blokkrendszert, továbbá a szőlőkataszter távlati és technikai jelentőségét. Érintette a FÖMI korszerű termékei vonatkozásában a CORINE (LANDSAT és SPOT űrfelvételek alapján készített) felszínborítási adatbázisokat.

Áttekintette az ingatlan-nyilvántartással kapcsolatos NKP programot, annak DAT szektorát, a KÜVET és BEVET vektoros megoldások célszerűségét, műszaki előnyeit és gazdasági hasznát. Tárgyalta a TAKAROS eddigi eredményeit, a kapcsolódó TAKARNET program jelentőségét (adatszolgáltatási – már működő – modell). Megemlítette, hogy a DITAB topográfiai térképi szabvány még nincs használatban.

Jäger János (KÖR Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Fejlesztő Kft.)*

Dr. Vass Tamás (FÖMI osztályvezető)*

A rendelkezésre álló kevés idő ellenére részletesebben foglalkozott a digitális kataszteri térképeket a földhivatalokban kezelni képes hazai fejlesztésű szoftverek kérdéseivel. Kihangsúlyozta, hogy a TAKAROS melletti működésre készített DATView szoftver telepítése a földhivatalokban halaszthatatlan feladat a DAT, KÜVET és BEVET térképi adatállományok valós használatba vétele érdekében, és hogy ennek mihamarabbi megvalósítását tevőleges bedolgozással támogatja a FÖMI. Az egységes ingatlan-nyilvántartás integrált kezelésére a FÖMI-ben elkezdett DATR-fejlesztéseket középtávú megoldásként kezelik.

Az előadók foglalkozott még az országhatárokon átívelő térbeli vonatkozási alapok megteremtésén

munkálkodó, Eurogeographics elnevezésű párn-európai szervezet feladataival és annak hazai vonatkozásaival is (adminisztratív határok adatbázisa, EGM, ERM továbbá földrajzi névtár).

Befejezésül vázolta a magyar földügyre, ezen belül a FÖMI-re háruló jövőbeli feladatokat:

- az aktív GPS technika legújabb eredményeinek magyarországi hasznosítását,
- a digitális 1:10 000 méretarányú topográfiai térképek elkészítésének jelentőségét,
- háromévenként az ország légifényképezését,
- a földügy korszerűsítését,
- értéknövelt termékek előállítását,
- a TAKAROS integrált szintű továbbfejlesztését és végül

– részvételét a nemzeti téradat-infrastruktúra felépítésében és kezelésében.

Holéczy Ernő (Pannon Geod. Kft. műszaki igazgató) az építési törvényhez kapcsolódó geodéziai feladatok körülményeit tekintette át. Kifejtette, hogy ma az építkezésekkel kapcsolatos geodéziai tevékenység jogszabályi és szervezeti feltételei zavarosak. Nincs egységes szabályozás. A téma több tárcához tartozik.

A közmű-nyilvántartás alapja az ÉVM 3/1979 sz. utasítás, továbbá az 1989. évi ÉVM utasítás, amely a korábbi módosította. Így a jelenlegi helyzetet a következők jellemzik:

- privatizálás (és annak következményei),
- a testületenként eltérő igények,
- a kezdeti térinformatikai kísérletek,
- a témából a földügy – a földmérési és térképészeti törvény alapján – kilépett, de az adatszolgáltatás drágult,
- az építési hatóságok jogi és egyéb szankciói nem érvényesülnek,

Szuhanyik János (VARINEX Info Kft.)*

Nikl István (InterMap Térinf. Tanácsadó Kft. igazgató)*

Sipos György (HM Térképészeti Kht.)*

Nyull Balázs (Digiterra Inf. Szolg. Kft. igazgató)*

- az ellenőrzés pedig teljesen hiányzik,
 - a közműnyilvántartásnak nincs gazdája,
 - zavaros a bemérési jogosultság,
 - az építési törvény sok vonatkozásban túlhaladott. A leírt problémák megoldása (mérséklése) érdekében
 - új jogszabály kell (FVM FTF támogatásával),
 - szabályozni kell a nyilvántartás minimális tartalmát,
 - a kötelező alapadatok díját javasolja elhagyni.
- Az 1974-ben kiadott MÉM Mérnökgeodéziai szabályzattal kapcsolatban megkérdezte, hogy az még hatályban van-e? Az építési geodézia problémáit az alábbiak szerint fogalmazta:
- a 30-éves szabályzat elavult,
 - a beruházásoknál nincs geodéziai felelős,
 - nem rendezett, hogy a munkákat ki jogosult ellenőrizni.

Megoldásként a következőket javasolta:

- aktualizálni kell az 1974. évi szabályzatot,
- tisztázni, hogy ki a felelős,
- a Mérnöki Kamarával együttműködve lenne célszerű a megoldást kimunkálni,
- a rendezés érdekében szükség van az FVM FTF bekapcsolódására.

A Simon Sándor (NKP Kht. igazgató) – Szabó József (GEONET 2000 Kft. igazgató) – Tóth Sándor (FVM vezető főtanácsos) előadó-hármas a Nemzeti Kataszteri Program (NKP) eredményeivel foglalkozott. Áttekintették a biztosított pénzügyi forrásokat. Lényeg: 2008-ig 16,4 milliárd forint, de nehéz a felelős szervekkel megértetni, hogy a DAT befejezéséhez több évtized kell és még sok pénz. Remélik, hogy a külterületi KÜVET program 52 %-a 2004. végére meglesz.

A BEVET (belterület) 43 %-a ugyancsak meglesz 2004. év végére. Elmagyarázták, hogy a megelőző felvetés szerinti „ingyen adatszolgáltatás” miért nem le-

hetséges, hiszen a további termékek biztosítása és a felvett hitel visszafizetése csak így lehetséges.

A két jelenlegi nagy program tervezett befejezése: KÜVET 2005 végére, BEVET 2007 végére.

A hallgatók a kivetített ábrák segítségével a következőkkel ismerkedhettek meg: a vállalkozók részvételének arányai, a hitelkérelmek felhasználásának ütemezése, az önkormányzati támogatás helyzete.

Határozottan felhívták a figyelmet arra, hogy a forgalomba adást (és így a bevételeket) határozottan gyorsítani kell; lásd visszafizetési kötelezettség.

Tájékoztatták a résztvevőket, hogy a DATView3 nagy sebességű és nagy adatállomány kezelésére képes program, amely fogadja mind az analóg, mind pedig a digitális adatokat.

A november 4-i délutáni ülészak első előadását dr. Latkóczy Olga (FVM FTF osztályvezető) tartotta „A földügyi szolgáltatások jogi háttéréről” címmel. Az előadás sorra vette a szolgáltatások fajtáit (jellemzőit): betekintési jog és feljegyzés készítése, másolatok készítése, hiteles másolatok, „biztonsági papír”.

Szabóné dr. Szalánczi Erika (Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, térképész szakcsoport)*

Lévai Pál (FÖMI)*

Az előadó kiemelte, hogy a) a közjegyző és az önkormányzat is adhat másolatot, amely ebben az esetben „tanúsítvány” lesz, b) hogy a betekintési jogosultság csak az adott földhivatal illetékességi területére vonatkozik, c) a digitális igazolvány csak konkrét személyre érvényes.

A hiteles tulajdoni lap új díjtétele 4000,- Ft lesz. Számolni kell a TAKARNET díjak emelkedésével is.

A hallgatók megismerkedhettek még a TAKARNET-előfizetések eddigi számával (2229), továbbá a már kiadott tulajdoni lap másolatok számával (7 millió).

A délutáni ülészak második előadását Szarka Ist-

Bartha Csaba (Geopro Kft.)*

ifj. Domokos György (ESRI Magyarország Kft.)*

ván (ÁKMI Kht. főosztályvezető) és Forrainé Hernádi Veronika (ÁKMI Kht. osztályvezető) tartották; ebben az Országos Közúti Térinformatikai Adatbank kialakítását, a felhasználók körét, az adatbank tartalmát és annak alrendszeit mutatták be.

Törekvünk: a teljes körű adattartalom és az egyszerű kezelhetőség. A program magában foglalja: az Országos Közúti adatbankot, az önkormányzati adatbankot és az informatikai szolgáltatást. Az adatbank tartalma/jellemzői a következők: leltári adatok, kettős helyazonosítás (csoportosító pontok, illetve szelvényezés szerinti), állapot-adatok, forgalmi adatok, baleseti adatok, híd-adatok, ingatlan-nyilvántartási adatok.

Tervezik az Országos Közúti Számviteli Informatikai Rendszer kialakítását (OKSZIR). A felhasználók köre: pályafelügyelőségek, regionális adatbankok, központi adatbankok.

Évente négy alkalommal végzik el az adatállomány frissítését. Ismertették, hogy az utak felmérését GPS-szel (differenciált eljárás, EOVS koordinátákkal) és két-kamarás fotobereendezéssel végzik. Rendszeresen gyűjtik az útállapot-adatokat, és teherbírás-mérést végeznek (RST), gyűjtik továbbá a forgalmi adatokat (videokamerás) és a baleseti adatokat.

Horkai András (OKTV Főigazgatóság) a digitális földmérési adatok vízügyi alkalmazásának tapasztalatait ismertette. Vázolta a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztését (nagyobb ártér biztosítása, továbbá a vízszállító-képesség javítása, a környezet védelme). Hangsúlyozta a térinformatikai eljárások fontosságát, a szükséges adatokat, a kezelő programokat. Vázolta az 1D áramlásmoделleket, a 2D modelleket (tározóknál), a földtömegszámítást, az ábrázolási technikákat.

Példákat mutatott be a hatástanulmányokról és területfejlesztésről. Példaképpen említette: az adatállomány mozgását, a digitális termékek átvételét, a kü-

lönböző fájl-formátumokat, az ellenőrizhetőséget, a garanciális követelmények érvényesítését és a pontoság/megbízhatóság értelmezését.

Csanaki Edina (Északdunántúli Áramszolgáltató Rt. szakértője) előadásában az elektromos hálózatok ingatlan-nyilvántartási rendezésének kérdéseit tárgyalta. A vezetékek legalizációs programja keretében megbízásokat adtak ki a vezetékek (szabad és földalatti) bemérésére. (Ok: 1963 előtt másképpen kezelték a vezetékeket. Ezért rendezni kell a jogi problémákat!)

Tapasztalataik: eltérők a földhivatali gyakorlat és az igények. Új vezetékek építésénél a földhivatal jogerős „vezetékjog” alapján végzi el a bejegyzést. Jelenleg még sok a reklamáció a tulajdonosok részéről. Ők is felismerték a nyilvántartás fontosságát, és igénylik a földhivatalok támogató hozzáállását.

Vámos Attila (Tiszántúli Áramszolgáltató Rt.) előadásának címe: „Geodéziai alkalmazások az áramszolgáltatói gyakorlatban”.

Az előadás elején közölt néhány jellemző adatot az

Rt.-ről (díjak, követelmények). A hálózat teljes hossza 10–17 000 km! Felsorolta a geodéziai közreműködés eseteit: tervezésnél, engedélyezési tervek készítésénél, kivitelezésnél, megvalósulási dokumentumoknál, földhasználati/szolgalmi jog, jogok a visszajegyzésre.

Kifejtette, ők is élvezni kívánják az ingatlan-nyilvántartás nyújtotta előnyöket. Gondjaik az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel: előbb csak széljegy, majd később bejegyzés, egyes földhi-

Varga Zoltán (Sokkia Kft. igazgató)*

vatalok már 30 nap után kérik a végleges anyagot, de megvalósítás több év is lehet, gond a digitális formátum megfogalmazásának hiánya, a tartalmi meghatározások (digitális állományoknál).

Javaslatok: egységes digitális cserepéldány-formátum. Emellett úgy érzik, hogy a digitális közműterkép előállítás az önkormányzatok feladata.

Jáger János (KÖR Kft.) előadásának jelmondata „Fenntartható, értékarányos és jogtisztá téradatokat a gazdaságnak és a közigazgatásnak!”. Az előadás főbb elemei: érteken kell szolgáltatni az információt, továbbá kritizálta az engedményes (vagy ingyen) adatszolgáltatást (ez piaci zavart okoz!).

Németh Róbert (Alföld-GIS Informatikai Kft.)*

Tóth Zoltán (Alpha Map Kft.)*

A délutáni második ülészak első előadója dr. Vass Tamás volt (FÖMI osztályvezető), aki az állami alapadatok FÖMI-n belüli térképi adatbázisaival és szolgáltatás-politikával foglalkozott. Felhívta a figyelmet arra, hogy fontos ismerni az alapadatok előállításához szükséges anyagi eszközök forrását. Ez a földmérési alapmunkáknál az állami költségvetés volt; de a források vásárlóértéke 1978-tól folyamatosan (és drasztikusan) csökken. (Más a helyzet a DAT-programmal, ahol a forrás: Hitel!)

Mivel a pénzügyi források elapadnak, ezért más díj-szabályzat-politika kell! A mostani díjak legfeljebb csak az adathasználati díjat jelenthetik és nem azok tulajdonlását!

Mihalik József és Sipos György közös előadása az HM Térképészeti Kht. geodéziai és felmérési szolgáltatásaival foglalkozott. Ismertették a Kht. szolgáltatásait (termékeit: topográfiai térképek, légifelvételek és felmérések). Bemutatták a Kht. szervezetét, annak feladatait és sajátosságait.

A konferencia második napján a reggeli ülészak első előadását Szabóné dr. Szalánczi Erika tartotta, aki magával a térinformatikai oktatással (annak jelentőségével) és a kapcsolódó át- és továbbképzésekkel foglalkozott.

Az előadás keretében a résztvevők tájékoztatást kaptak a térinformatikai feladatokat végző (és az ilyen fajta képzést végző) intézmények működésének sajátos viszonyairól; nevezetesen: a szakterület gyors fejlődésével, az erős versenyhelyezettel, a fejlesztések elmaradásával, a térinfo-oktatás megjelenésével a középiskolákban, az Internet-használat és a mobil telefónia rohamos növekedésével kapcsolatos kihívásokról.

Mindez növeli a versenyképességet; különösen táv-

latilag. Bejelentette, hogy a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem és a NYME ezen a területen közös pályázatot nyújtott be.

Lévai Pál (FÖMI) előadásában az EU tervezett geodatapolitikájával foglalkozott. Hiányolta mind Magyarország, mind pedig az EU esetében a megfelelő adatpolitikát. Példákat ismertetett az EU és az USA vonatkozásában. (Ha vannak is szabályozások, azok akkor sem kellően összehangoltak.)

Példaképpen hozta elő az útdadó létét, és a „térképészeti adó” hiányát. Ismertette az INSPIRE kezdeményezés hat követelményét, az EU-bővítés hatását (területnövekedés, lakosság stb.) és az egységesítési törekvéseket a geodézia-térképészet területén. Felsorolta azokat az akadályokat, nehézségeket, amelyekkel még foglalkozni kell.

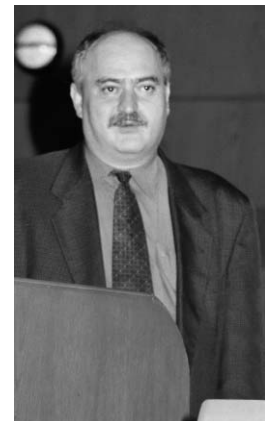
Farkas Imre (Geodéziai Rt. vezérigazgató-helyettes) a Geodéziai Rt. tevékenységét mutatta be. Bevezetőül áttekintette az egykori állami földmérés főbb szervezeti formáit: OFI→BGTV, KV, PGTV→ÁFTH→OFTH és a mai Geodézia Rt.

Az Rt. jelenlegi helyzetét illetően elmondta, hogy a személyi állomány 350–360 fő. Példákkal és képekkel illusztrálta a jogelőd BGTV tevékenységét (gúlák, vb-tornyok, mérőlétrák, külföldi munkák).

A jelenlegi feladatok között említette az alappont-meghatározási munkákat (EOMA, digitális technikák, DAT, talajvíz-mozgások vizsgálata stb.). Az előadás alapján a résztvevők ismeretei bővültek, és ennek

Roska László (Gyöngyös, Geod. Rt. önállócsoport-vezető)*

Szilágyi Attila (Gyöngyös, Polgármesteri Hivatal, igazgató)*

alapján valószínűleg növekedhet az Rt. megrendelési palettája (figyelemmel a nagy számú külső cég képviselőjének jelenlétére).

Németh Róbert (Alföld-GIS Informatikai Kft., ügyvezető) a „Területi információs rendszer lehetőségei”

Szabó Béla üdvözlí a résztvevőket*

címmel megtartott előadásában felsorolta a felhasználási/alkalmazási területeket (területfejlesztések, településfejlesztés, közműszolgáltatások, civil szféra stb.). Tárgyalta az IT (Információs Társadalom) igényeit, a fejlesztési területeket, hasonlóképpen a feldolgozási rendszert (légifényképek, térképek stb.)

Úgy érzi, a közeljövőben kínálati piac lesz az IT területén. Túl sok a digitális anyag és ugyanakkor alacsony a felhasználás. Gond, hogy nincs adatkarbantartás, a rendszerből kimaradt az adatgazda, javítani kell a közös érdekeltségen.

„Fúvós nyitó“*

Tóth Zoltán (Alpha Map Kft. ügyvezető) az „Adatnyerés, raszter-vektor átalakítás” egyes kérdéseivel foglalkozott. Ismertette az EasyTreat program-csomagot. Kiemelte annak előnyös oldalait (pl. a raszteres/vektoros állomány átalakítását, kezelését). Bemutatta a program alkalmazhatóságát az izovonalas (szintvonalas) ábrázolásnál, a topográfiai térképeknél. Elvégzett munkákat ismertetett a régi kisméretarányú térkép korszerűsítésénél (436 szelvény, 13 rétegsor, 3 hónap alatt), továbbá Tokió 1:1000 méretarányú várostérkép 680 szelvényének feldolgozása (3 rétegsorral egy hónap alatt). Tehát a térképek méretará-

nyához jól illeszkedő digitális átalakítás végezhető el.

Nyull Balázs (Digiterra Informatikai Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgató) ismertette a DigiTerra termékeket, amelyek fő hasznosítási területe az erdészet (lásd Digi Terra Map programot). Ismertette, hogy a MEGPAR-nál is az ő programjait használják (Digi Terra MePar ingatlan-nyilvántartási rendszer).

Az előadó bemutatott még egyéb felhasználási lehetőséget, pl. fafajok ábrázolása színekkel, terepi mérő eszközökhöz szoftverek (EOV-transzformálás), a mezőgazdasági információs rendszereknél a korábbi elemek összeépítése.

Résztvevők*

Nikl István (InterMap Térinformatikai Tanácsadó Iroda Kft. ügyvezető igazgató) „A térképi változásvezetés elektronikus önkormányzati rendszerekben” c. előadásában áttekintette a térinformatika fejlődését. Ennek során foglalkozott: az integrált – nem szigetszerű – rendszerekkel, a hasznosítás és gazdaságosság kérdésével, a kihasználtsági fokkal, a folyamatokba integrált megoldásokkal.

Eddig mintegy 500 rendszert telepítettek a közigazgatás területén, magáncégeknél és egyéb speciális területeken.

Ülve kényelmesebb*

A z ülők egy része*

A konferencia utolsó ülésszaka elején *Tóth Krisztina* (Graphit Kft. termékmenedzser) lényegében termék-bemutatót tartott a GPS terepi és ipari alkalmazások sajátosságairól és a cég nyújtotta lehetőségekkel kapcsolatban.

A következő szereplő *Szuhanyik János* volt (VARINEX Informatikai Rt. GIS rendszermérnök) ugyancsak cég és szoftver bemutatót tartott (AutoDesk forgalmazás).

Bartha Csaba (Geopro Kft. műszaki vezető) „Hol tart ma a felmérési technológia” címmel tartott előadást (GIS alkalmazás, a környezet modellezése, infromatika/térinformatika).

Domokos György (ESRI Magyarország Kft. ügyvezető) a „Térinformatika vállalati alkalmazásai” című előadás keretében foglalkozott az üzleti élet vonatkozásában az adatbázisfajtákkal, a működő rendszerekkel és a felhasználói körökkel.

Megjegyezte, hogy a magáncégek nagyobb mértékben alkalmazzák ezeket (3/4-rész), a költségvetési szektornál ugyanez csak 1/4 részt tesz ki; de itt jelentősebbek a források.

A kérdéskört tárgyalta a makro-, illetve mikrogazdasági szemszögből is. Vázolta a mai magyar gazdaság néhány sajátosságát: mérséklődő GDP növekedés, sok vitatott kérdés, túlélési stratégiák és virtuális vállalatok.

Érintette a „globális gazdaság/globális társadalom” problematikát, amelyet „természetesen lehet vitatni, de mégis létezik, és hat.”

A GIS tér-/geoinformatikai jelentőségét abban látja, hogy segíthet a feladatok sikeresebb és gazdaságosabb megoldásában. Ehhez modellek kellene és döntéselőkészítés; mind a kereslet, mind pedig a kínálat oldaláról.

Hangsúlyozta az üzleti-műszaki kapcsolatok fontosságát. A jövőt illetően a következőket javasolta:

- szoros kapcsolat kell a gyakorlattal,
- keresni kell az új alkalmazási lehetőségeket.

Varga Zoltán (SOKKIA Kft. ügyvezető igazgató) előadásában ismertette a SOKKIA korszerű mérés-technikai megoldásait. Bemutatta a SOKKIA műszerkínálatát. Foglalkozott a megbízhatóság, a minőség kérdéseivel. Kiemelte a korszerű technikákat, a prizma nélküli távmérőket (három mérőfrekvencia), a digitális feldolgozást. Ismertette a termékek (a gyár által közzölt) megbízhatósági mérőszámait.

Szilágyi Attila (Gödöllői Városüzemeltetés igazgató) – *Roska László* (Geod. Rt. önálló csoport-vezető) „Gyöngyös város térinformatikai rendszere” című elő-

Zenekar és „az éneklő hölgy”*

adásban bemutatták Gyöngyös térinformatikai rendszerét. A szóbeli bemutatást számos színvonalas kép- és térképpel tették érzékeltetőbbé. Megjegyezték: az ITR nem tud szöveget kezelni, ezért áttérnek a MicroStation-ra. A rendszer révén a városvezetés hatékony eszközökhöz jut. Együttműködnek az ERDA cég-

Diskurzus*

gel, és így Gyöngyös az ERDA számára is kedvező kísérleti hely.

Gyakorlati példaként a zöld területek nyilvántartási-kezelési rendszerét mutatták be, ahol az alkalmazott rendszer révén tíz milliós nagyságrendű megtakarítást

érnek el. Folyik a rendezési tervek szkennelése és azok digitális átalakítása.

Beszámolt még a jövőbeli (távlati) terveikről is; digitális tervezés (város és környezete), új iktatási rendszer, e-mail és sms kapcsolat, az ügyintézés gyorsítása. Így az érdeklődő cégeket gyorsan tudják informálni a jö-

További köszöntés*

vőbeli befektetések reményében (lásd japán ipari park tervet).

Az ülészak végén került sor a konferencia összefoglaló értékelésére és a zárásra is. Ezt Farkas Imre, az MFTVE főtitkára tette meg.

Köszönetét fejezte ki az előadóknek, a konferencia támogatóinak, a társszervezőknek (MFTTT), akik tapasztalataikkal is segítették a sikeres lebonyolítást.

Megjegyezte, hogy a Vállalkozók Egyesületének ez a konferencia volt „az első próbálkozása”; és emiatt is voltak kisebb akadozások, elcsúszások, amiért elnézést kért.

Elmondta, hogy a jövőben kétvétenként terveznének hasonló rendezvényeket (és mindig a szokásos – kétvétenkénti vándorgyűlések közötti – évben).

A tanácskozás szervezése során számos hasznos tapasztalatot szereztek, beleértve a felhasználók igényeit és törekvéseit is.

Összességében sikeresnek értékelte az MFTTT és az MFTVE közös rendezvényét. Még egyszer megköszönte a részvételt, és a konferenciát bezárta.

— * —

Magunk részéről ugyancsak megkíséreljük elvégezni a rendezvény értékelését. Eszerint: a konferencia sikeres volt. Az első együttes szervezés (MFTTT és MFTVE) kiállta a próbát; még akkor is, ha ebből az alkalomból az előkészítés-szervezés döntő részét az MFTVE végezte (és ezen belül Szabó Béla).

A tanácskozás tárgya, továbbá a résztvevők összetétele alapján az valószínűsíthető, hogy a két társa-

dalmi szervezet együttesen több érdekeltet tud mozgósítani, mint külön-külön. Ezt az érintett testületek, vezetőségek valószínűleg ugyancsak hasonlóképpen gondolják.

Visszatérve az MFTTT és az MFTVE néhány éves egymásmellett-élésének történetére (és nem elfelejtve a két szervezet együttműködésében megjelent eseti zavarokat sem), még a következő megállapítások megfogalmazására is vállalkoznánk.

A „fiatalok”*

Az MFTTT nyilvánvaló dominanciával rendelkezik a földügy, a földmérés-térképészet területén (földhivatalok, FÖMI, NKP Kht., szakemberképzés, kutatások). Ugyanakkor az MFTVE – feladatánál/profiljánál fogva otthonosabban mozog, közvetlenebb kapcsolatokkal rendelkezik az üzleti szféra, a vállalkozások területén. Így – a teljes szakterület közös érdekeiből kiindulva – olyan együttműködési modell kialakítása célszerű, amelynél mindkét szakterület elégséges szabadságfokkal rendelkezik, ugyanakkor (megint, a közös érdekekre tekintettel) az eddigieknél nagyobb figyelmet kell fordítani az együttműködésre, a programok összehangolására, a tudatos és kezdeményező egyeztetésekre. Hiszen egyik fél problémája, nehézségei/sikerei (ugyanolyan előjellel) hatással vannak a másikra is!

Joó I.